

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ – СКОПЈЕ**

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ОД ИЗВРШЕНА ИНТЕГРАЛНА ЕВАЛУАЦИЈА ВО
ООУ „ХРИСТИЈАН КАРПОШ“ МЛАДО НАГОРИЧАНЕ**

Февруари, 2020

**РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторат**

Број:09-15/2

Датум: 22.9. 2020година

Свети Николе

ООУ „Христијан Карпош“ – с.Младо Нагоричане	
Конечен - извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	24, 25 и 26 Февруари, 2020 година
Број на извештај:	3 – Вардарски регион/2020
Раководител на инспекциски тим:	Александар Арсов
Вид на училиштето:	Основно училиште
Подрачни училишта	3
Основач на училиштето:	Општина Старо Нагоричане
Наставен јазик:	Македонски јазик
Број на ученици:	127
Полова структура на ученици:	65 машки и 62 женски
Број на наставници:	25
Претседател на училишниот одбор:	Столе Илиевски
Директор на училиштето:	Марија Додевска
Датум на претходна интегрална евалуација:	17, 20 и 21 Февруари 2020
Адреса на училиштето:	с. Младо Нагоричане
Телефон:	031 497 323
Факс:	031 497 323
e-mail:	Htkarpos_mln@yahoo.com
Оценка ИЕ	2.76 (Добро ¹)

Инспекцискиот надзор е извршен во согласност со членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Службен весник на Република Македонија“ број: 52/2005, 81/2008, 148/2009, 57/2010, 51/2011, 24/2013, 137/2013, 164/2013, 41/2014, 33/2015 и 145/2015) Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Службен весник на Република Македонија“ број 86/2006).

РЕЗИМЕ

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат, Законот за Просветната инспекција и Законот за основното образование од 24 до 27 февруари 2020 година, тим од пет државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ООУ „Христијан Карпош“ младо Нагоричане.

Во подготвителната фаза е извршено прибирање на документација од училиштето, спроведено е анкетање на структурите во училиштето по пропишана методологија и извршена е обработка на податоците од документацијата и анкетите.

Државните просветни инспектори за време на Интегралната евалуација во училиштето остварија средби со директорот и стручната служба, одржаа состаноци со Училишниот одбор, Совет на родители и Училишен парламент. Се водеа разговори со фокус групи на ученици, наставници и членови на тимот на изготвување на Самоевалуацијата.

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ООУ „Христијан Карпош“ младо Нагоричане е оценето со **2,76 добро**.

Оваа оценка претставува збир на целокупната состојба во училиштето која е извлечена од евалуацијата на сите 7 подрачја кои беа во фокусот на внимание на инспекцискиот тим. За ваквата оценка придонесува согледувањето на објективните, но и на субјективните причини. Инспекцискиот тим вниманието повеќе го посвети, како на објективните, така и на субјективните фактори кои значително влијаат на општата оценка на работењето на училиштето и можат во иднина да влијаат за позитивниот развој на училиштето. Во анализата на субјективните фактори, потврдено е дека сите субјекти кои го сочинуваат воспитно-образовниот процес, управата на училиштето, стручната служба, наставниците, учениците, родителите и пошироката заедница, подеднакво се заслужни за квалитетот на воспитно-образовниот процес во училиштето.

Воспитно-образовната дејност во ООУ „Христијан Карпош“ младо Нагоричане се одвива според наставни планови и програми за деветгодишно основно образование за деца од 6 до 15 годишна возраст. Наставните планови и програми се реализираат согласно програмските документи донесени од Министерството за образование и наука и во пропишаниот обем.

Наставниот процес во училиштето се изведува по наставен план и се планира согласно наставните програми за деветгодишно основно образование и програми по Кембриџ.

Наставата се изведува на Македонски наставен јазик во една смена во централното и подрачните училишта.

Училиштето има изработено брошура која им се доставува на учениците и родителите на почетокот на учебната година со цел тие да бидат информирани за наставните планови и програми и другите активности на училиштето планирани во Годишната програма за работа.

Со процесот на инклузија во редовна настава во училиштето има 1 ученик со посебни образовни потреби (со наод и мислење од соодветна институција) и за истиот има формирано инклузивен тим за ученик со бр. 03-457/3 од 19.9.2019 година. Училиштето има формирано училишен инклузивен тим бр.03-457/2 од 19.9.2019 година со програма за работа. Наставниците кои реализираат настава, имаат изготвено индивидуални планови за работа со овој ученик. Идентификувани се и 10 ученици со потешкотии кои се вклучени во редовните паралелки. Училиштето има Програма за идентификација и работа со надарени и талентирани ученици, но нема воспоставено систем на идентификација и работа со надарени и талентирани ученици.

Во училиштето се реализира и програма „Образование за животни вештини“, со вкупен фонд од 36 часа. На часовите на одделенската заедница, од страна на одделенските раководители, се спроведуваат активности, предавања и работилници.

Од учебната 2014/2015 година почнува изучувањето на предметите математика и природни науки според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставната програма по предметот математика е поделена на пет подрачја, и се реализира со фонд од 5 часа неделно, или 180 часа годишно. Наставната програма по природни науки е застапена во четири содржински области: научно истражување, биологија, хемија и физика, и се реализира со фонд од 2 часа неделно, или 72 часа годишно.

Од учебната 2014 година во училиштето се спроведува проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието. Формиран е училишен тим кој ги планира, организира и

реализира предвидените активности. Поголем број од наставниците во програмите имаат планирано активности од МИО. Училиштето нема партнер училиште.

Училиштето е вклучено во Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“.

Училиштето е вклучено и во проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“.

Училиштето нуди повеќе од три (3) изборни предмети, според наставниот план. Постапката за определување на изборни предмети се применува во целост, со доследно почитување на потребите и барањата на учениците.

Училиштето нема основано училишен спортски клуб, а редовно учествува на организираните спортски активности на општинско и регионално ниво.

На ученичките натпревари, како воннаставни активности преку кои се презентираат постигањата на учениците и на училиштето во целина не им се посветува поголемо внимание. Бројот на вклучени ученици на ученички натпревари и постигнатите резултати делумно задоволува. Училиштето секоја година многу малку учествува на ученички натпревари на општинско, регионално, државно ниво.

Училиштето прибира, користи и анализира податоци за постигањата на учениците според пол, јазикот на наставата, паралелки, по сите наставни предмети, за сите квалификациони периоди. Стручната служба изготвува квартални, полугодишни и годишни извештаи и споредбени анализи. Училиштето презема активности за подобрување на постигањата на учениците.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците, ги анализира причините за отсуствата на учениците од наставата и презема конкретни активности.

Постапката за советување на родители се спроведува во согласност со Програмата за советување на родители на ученици во основните училишта и Законот за основно образование.

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручната служба.

Сите наставници имаат изготвени и доставени годишни и тематски планирања кај стручните соработници на почетокот од учебната година. Кај голем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. За наставните предмети: математика, природни науки, биологија, хемија и физика се користат адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставниците редовно изготвуваат оперативен план за час кои ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на часот.

Наставниците се обучени за употреба на ИКТ. Наставниците во планирањата имаат планирано реализација на наставни единици со примена на ИКТ и користење на линк и е-содржини. Употребата на ИКТ во наставата не е согласно предвидената динамика во Годишните планирања поради немање на услови за реализација. Училиштето нема систем за следење на примената на ИКТ во наставата.

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Најголем број од наставници се обучени за примена на стандардите во оценувањето.

Училишниот простор е безбеден за настава. Училиштето има пропишани процедури за заштита од физички повреди, елементарни непогоди и насилство. Води грижа за здравјето на учениците и квалитетот на достапната храна.

Училиштето има кодекс на однесување во кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури во училиштето и донесен еко кодекс.

Во училиштето постои соработка меѓу вработените, учениците и другите инволвирани во воспитно-образовниот процес и климата како и односот меѓу раководниот орган со вработените е на добро ниво.

Воспитно образовната дејност во училиштето се реализира во едно матично училиште и подрачни училишта во Ѓорговци, во село Бајловце и Облавце. Подрачните училишта се оддалечени од централното училиште со повеќе километри . До ПУ во Ѓорговци, Облавце и Бајловце има сообраќајни решенија за превоз на наставници и ученици.

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала е добра. Училиштето ги утврдува потребите од наставни средства и помагала и настојува да ги обновува согласно потребите на воспитно-образовниот процес.

Училиштето има обезбедено соодветен наставен кадар за реализирање на воспитно-образовниот процес. Во училиштето се вработени вкупно 35 вработени за реализирање на воспитно образовна работа. Во раководниот тим има вкупно 1 вработени, женско (директор) со работно искуство над 10 години. Во училиштето има вработени 3 стручни соработници и тоа: 1 психолг, 1 дефектолог и 1 библиотекар. Во наставен кадар има вкупно 25 вработени, од кои 6 се мажи, и 19 се жени, а според етничката структура 22 се Македонци и 3 се Срби. Во училиштето работат 6 наставници кои се вработени во други училишта , а дополнуват во училиштето, а 2 наставници вработени во училиштето дополнуваат во други училишта. Квалификациона структура на наставен кадар е следна: 22 се со високо образование и 3 се со вишо образование. Квалификационата структура на наставен кадар е соодветен, според Законот за основно образование и Нормативот за наставници , несоодветен е 1 наставник, по математика образование кој е со несоодветно високо образование. Вкупен број на наставници и стручни соработници на неопределено работно време е 20, а на определено работно време се 8 вработени. Наставниците се распоредени согласно своите компетенции.

Работата на наставниот кадар е соодветно надополнета од страна на административно – техничкиот персонал. Во административен кадар има вкупно 1 вработени: секретар на училиште.Техничкиот персонал го сочинуваат вкупно 6 вработени, од кои 3 се мажи, а 3 се жени.

Стручната служба ја сочинуваат 1 психолог , 1 дефектолог и 1 библиотекар и педагог вработен во ХТ Карпош Драгоманце кој доаѓа еден ден во недела.

Училиштето располага со училишна библиотека која е сместена во една преадаптирана просторија, без читална. Истата е снабдена со 3542 книги. Со училишната библиотека раководи вработен библиотекар Анета Вељановска професор по македонски јазик со 32 работни часа и 8 часа Весна Димитриевска наставник по македонски јазик, а истата е на располагање за учениците во сите термини во работните денови.

Училиштето има изготвено План за професионален развој на наставниците.

Во спроведувањето на стручни усовршувања, наставниците имаат елементарна финасиска трошкова подршка од училиштето во рамките на расположиви средства.

Во учебната последните три учебни години наставниците од училиштето учествувале на многу малку стручни обуки, во кои се извршени 5 поединечни усовршувања за наставниците од областа на информатика, за користење на микробитови и инклузија. Дел од обучените наставници имаат спроведено десиминација на другите наставници.

Управувањето, раководењето и финансиското работење во училиштето е во рамките на законските норми и прописи. Органите во училиштето, навремено изготвува финасов план за тековната година и план за јавни набавки, а на крај на годината и годишна сметка. Овие документи се донесени од Училишниот одбор и одобрени од основачот.

Од страна на раководната структура во училиштето се врши информирање на членовите на Училишниот одбор за потребите и трошењето на буџетот. За планирањето, стекнувањето и трошењето на средствата во училиштето повремено се информираат и останатите вработени, родителите и локалната заедница , најчесто на неформален начин.

Училиштето ги идентификува потребите од материјално технички средства и во согласност со финансиските можности ги обезбедува. Директорот на училиштето ги познава законските прописи за јавните набавки.

Орган на управување во училиштето е УО (Училишниот одбор) кој во својот состав има 7 членови, од кои 3 се мажи и 4 се жени, а по етничка припадност сите се Македонци. Истиот е конституиран во согласност со законската регулатива и Статутот на училиштето. Сите избрани и именувани членови на Училишниот одбор се со легитимни мандати.

Работата на Училишниот одбор е јасно дефинирана со Деловник за работа бр.02.269/1 од 14.10.2009 година.

Училишниот одбор работи транспарентно, со редовно одржување на состаноци. Има воспоставено партнерски однос со раководниот орган на училиштето и другите образовни структури. Донесените одлуки на УО се спроведуваат во целина, без исклучок. Нема нереализирани одлуки.

Во училиштето е формиран Совет на родители. Овој орган е формиран согласно Законот и Статутот, а го сочинуваат по 1 претставник од секоја паралелка. Советот на родители има свој Правилник за работа бр.02-2/7 од 28.01.2010 година.

Раководниот орган има определба заснована врз визија што ги содржи гледиштата и потребите на сите вклучени страни во животот на училиштето.

Училиштето има изработено самоевалуација во која прецизно се набележани силните страни во работењето, но и слабите страни и страните кои треба во иднина да се подобруваат. Училиштето има изготвено самоевалуација за период од 2017 до 2019 година заведена во училиштето со дел. бр.03-349/2 од 30.8.2019 година.

Училиштето има изготвено Годишна програма за работа за учебна година 2019/20 година бр. бр. 03-350/1 од 30.8.2019 година и истата е донесена од страна на Училишен одбор со бр.03-349/1 од 30.8.2019. Во Годишната програма за работа на училиштето целосно е вградена училишната политика за развој на училиштето и подобрување на воспитно образовниот процес и во согласност со целите на државната и локалната образовна политика.

Училиштето има донесено Програма за развој на училиштето со бр. 01-384/1 од 1.9.2017 година за период од 2017 до 2020 година, која е усвоена на УО.

Училиштето има изготвено Статут бр. 01-26/2 од 4.2.2013 година, кој е усвоен од Училишен одбор и заведен под бр.01-26/1 од 04.02.2013 година. На статутот има согласност од Министерство за образование и наука со Решение бр.19-2011/2 од 19.02.2013 година. Од страна на училиштето е изработен и донесен нов статут и за истиот се чека согласност од Министерство за образование и наука.

КАРАКТЕРИСТИКИ НА УЧИЛИШТЕТО

ООУ “Христијан Карпош,” од с.Младо Нагоричане е лоцирано во месноста Св.Петка во с.Младо Нагоричане во Општина Старо Нагоричане. Реонот на училиштето е за опфат на ученици од повеќе населени места.

Во својот состав училиштето има 3 подрачни училишта во: мало Ѓорговци, во с.Облавце, и с.Бајловце. Наставата се изведува на Македонски наставен јазик во една смена во централното и подрачните училишта.

Во матичното училиште во с. Младо Нагоричане и ПУ с. Бајловце се изведува настава од I до IX одделение, додека во Ѓорговци, Облавце од I до V одделение.

Наставниот процес од прво до девето одделение го реализираат 25 наставници од кои 8 во одделенска и 17 наставници во предметна настава. Наставата во централното училиште се реализира во 6 училници и 1 кабинет.

Во оваа учебна година се запишани 126 ученици, а на крајот на прво полугодие има вкупно 127 ученици. Учениците се распоредени во 16 паралелки, од кои 6 паралелки во централно училиште, 3 паралелки во ПУ во Ѓорговци, 4 чисти паралелки во ПУ во с.Бајловце од кои 2 се комбинирани, 1 комбинирана паралелка во ПУ во с.Облавце. Од октомври 2016 година во ПУ Жељувино не се реализира настава, ученикот и наставникот кој работел со него е префрлен во ПУ Бајловце.

Според етничката припадност Македонци се 126 ученици, Срби 1 ученик. Кај наставниците 22 се Македонци и 3 од друга етничка припадност.

Работата во училиштето се одвива во четири објекти со вкупна работна површина од 3661 метар квадратен. Во централното 631 м², во ПУ Облавце има 70м², во ПУ с.Бајловце над 250м² и во ПУ Ѓорговци над 200м². Централното училиште се затоплува на парно греење на нафта, додека подрачните училишта се затоплуваат со печки на дрва.

Во централното училиште нема спортска сала. Училиштето располага со надворешен спортски терен, истиот е повеќеенаменски за реализација на наставата по физичко и здравствено образование. Спортскиот терен не е целосно ограден.

Во училиштето нема организирано продолжен или целодневен престој за учениците, но се обезбедува прифаќање на учениците пред почеток на наставата, како и испраќање на учениците по завршување на наставата.

Училиштето има изготвено Годишна програма за работа за учебна година 2019/20 година бр. бр. 03-350/1 од 30.8.2019 година и истата е донесена од страна на Училишен одбор со бр.03-349/1 од 30.8.2019.

Основното училиште за првпат е основано во 1945 година со Одлука на Собрание на Општина Куманово бр. 11-1526/1. Дејноста на училиштето е верифицирана со Решение бр 10-1223 од 09.06.1995 година од Министерството за образование и физичка култура.

Со Одлука на Владата на Република Македонија на 12.10.2005 година училиштето е превземено од Општина Старо Нагоричане и сега се води како општинско основно училиште.

Решението за упис на училишниот правен субјект во централниот регистар е со деловоден број 31020130003354, со ЕМБС 4028988 и Единствен даночен број 4017988122658.

1. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

1.1 Реализација на наставните планови и програми

Во ООУ „Христијан Карпош“ – с.Маладо Нагоричане, Општина Старо Нагоричане, наставата се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование. Применуваните наставни планови и програми се во согласност со програмските документи кои се изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Наставните планови и програма по физичко и здравствено образование во централното и подрачните училишта се реализира со потешкотии. Наставата се реализира во училниците или кога временските услови дозволуваат, на училишните спортски терени односно училишниот двор. Во училиштето се реализира наставата по Физичко и Здравствено Образование во прво одделение од страна на одделенските наставници, училиштето има добиено согласност за вработување на соодветен наставен кадар за реализација на часовите по Физичко и Здравствено Образование во прво одделение поради неможноста за распишување на оглас за да се вработи лице поради распишаните парламентарни избори, примено е лице на итни неодложни работи и истото треба да почне со работа од 02.03.2020 година.

Одделенските/класни раководители на почетокот на учебната година на родителските средби, ги запознаваат родителите со наставниот план и програми според кои се изведува наставата. Училиштето има изработено брошура која им се доставува на учениците и родителите на почетокот на учебната година со цел тие да бидат информирани за наставните планови и програми и другите активности на училиштето планирани во Годишната програма за работа.

Со процесот на инклузија во редовна настава во училиштето има 1 ученик со посебни образовни потреби (со наод и мислење од соодветна институција) и за истиот има формирано инклузивен тим за ученик со бр. 03-457/3 од 19.9.2019 година. Училиштето има формирано училишен инклузивен тим бр.03-457/2 од 19.9.2019 година со програма за работа. Наставниците кои реализираат настава, имаат изготвено индивидуални планови за работа со овој ученик. Идентификувани се и 10 ученици со потешкотии кои се вклучени во редовните паралелки. Училиштето има изготвено Програма за идентификација и работа со надарени и талентирани ученици, но нема воспоставено систем на идентификација и работа со надарени и талентирани ученици.

Во училиштето се реализира и програма „Образование за животни вештини“, со вкупен фонд од 36 часа. На часовите на одделенската заедници, од страна на одделенските раководители, се спроведуваат активности, предавања и работилници.

Од учебната 2014/2015 година почнува изучувањето на предметите математика и природни науки според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставната програма по предметот математика е поделена на пет подрачја, и се реализира со фонд од 5 часа неделно, или 180 часа годишно. Наставната програма по природни науки е застапена во четири содржински области: научно истражување, биологија, хемија и физика, и се реализира со фонд од 2 часа неделно, или 72 часа годишно.

Од учебната 2014 година во училиштето се спроведува проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието. Формиран е училишен тим кој ги планира, организира и реализира предвидените активности. Поголем број од наставниците во програмите имаат планирано активности од МИО. Училиштето нема партнер училиште.

Училиштето е вклучено во Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“. Најголем број од наставниците, во своите планирања, имаат планирано реализација на точки на акции од воспоставените еко-стандарди. Формиран е Еко одбор, кој има изготвен План на активности со поставени цели за реализација на еколошки проекти.

Училиштето е вклучено и во проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“. Со Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2018/2019 година, планирани се и реализирани активности со учениците од девето

одделение на тема „Утврдување на знаења за корупција и антикорупција“, презентација „Запознавање со основни знаења за корупција и антикорупција“, работилница на тема „Причини и последици од корупција“ и творење на тема „Активна борба против корупцијата“ прв и втор дел. Со Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2019/2020 година, планирани се повеќе активности со време на реализација од месец Ноември 2019.

Училиштето нуди повеќе од три (3) изборни предмети, според наставниот план. Постапката за определување на изборни предмети се применува во целост, со доследно почитување на потребите и барањата на учениците. Избор се врши со спроведување на анкети со учениците. За изборот на изборен предмет и бројот на ученици по секој предмет училиштето го известува Министерството за образование и наука.

Училиштето спроведува постапка за реализација на проширена програма од прво до трето одделение која опфаќа организирано прифаќање и заштита на учениците еден час пред започнување на часовите за редовната настава и еден час по завршувањето на редовната настава. Програмата се реализира бидејќи има пријавено ученици.

1.2 Квалитетот на наставните планови и програми

Во училиштето се негува етничката рамноправност и мултикултурната сензитивност при реализацијата на наставните планови и програми. Училиштето има изработено Годишна програма за работа која ги содржи елементите за квалитетно остварување на воспитно-образовната работа и истата се имплементира во најголем дел. Постојат примери на интегрирање на особеностите на локалната средина во планирањата кај поголем број наставни програми. Имплементацијата најчесто се остварува преку посета на објекти и институции кои се карактеристични за средината или го изразуваат нејзиното историско минато.

Училиштето разгледува мислења за наставните планови и програми преку формалните органи. Училиштето нема покренато иницијатива за изменување и дополнување на наставните планови и програми, врз основа на барања од родители, наставници или врз основа на согледаните потреби на локалната средина до Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието.

1.3 Воннаставни активности

Со Годишните програми за работа на училиштето се планираат воннаставни активности кои ги одразуваат потребите и интересите на учениците и влијаат врз нивниот личен и социјален развој. Реализацијата на воннаставните активности во изминатите три учебни година делумно задоволува. Многу малку учениците во воннаставните активности се вклучуваат според своите афинитети а посебно е мал интересот од страна на послабите ученици.

Во училиштето се реализираат ученички активности за проширување на знаењата (литературна, рецитаторска, драмска секција, историја, географија, биологија, француски, англиски, училишен хор, училишен оркестар, ликовна секција). За секоја активност има определено одговорни наставници.

Училиштето обезбедува услови и ги вклучува учениците со посебни потреби во воннаставните активности.

Училиштето планира реализација на ученички екскурзии како една од формите на воннаставна активност. Со учениците од IX одделение се организира екскурзија од воспитно-образовен, културно-забавен и рекреативен карактер. Планирањето и подготовката на истите се врши според Правилникот за организирање на екскурзии, додека со сите останати ученици се организираат еднодневни излети.

Училиштето нема основано училишен спортски клуб, а редовно учествува на организираните спортски активности на општинско и регионално ниво.

На ученичките натпревари, како воннаставни активности преку кои се презентираат постигањата на учениците и на училиштето во целина не им се посветува поголемо внимание. Бројот на вклучени ученици на ученички натпревари и постигнатите резултати

делумно задоволува. Училиштето секоја година многу малку учествува на ученички натпревари на општинско, регионално, државно ниво. Постигнатите резултати на ученичките натпревари се презентираат преку зиден весник, на родителски средби и патрониот празник на училиштето .

2. ПОСТИГАЊА НА УЧЕНИЦИТЕ

2.1. Постигања на учениците

Училиштето прибира, користи и анализира податоци за постигањата на учениците според пол, јазикот на наставата, паралелки, по сите наставни предмети, за сите квалификациони периоди. Стручната служба изготвува квартални, полугодишни и годишни извештаи и споредбени анализи. Училиштето презема активности за подобрување на постигањата на учениците.

Средниот успех на учениците на ниво на училиште во последните три учебни години изнесува: во учебната 2016/2017 година на полугодието 3,10; а на крајот на учебната година 3,48 ; во учебната 2017/2018 година на полугодието 3,31; а на крајот на учебната година 3,55 и во учебната 2018/2019 година на полугодието 3,38; а на крајот на учебната година 3,66.

Постои незначително зголемување на средниот успех на учениците во последните три години. Додека постои поголемо подобрување на средниот успех на учениците на крајот на учебната година, во однос на полугодишниот среден успех, што укажува на давање на повисоки оценки на крајот на учебната година.

Училиштето има систем за идентификување и поддршка на учениците кои имаат тешкотии во учењето, надарените ученици, како и на учениците со пречки во развојот и редовно го следи нивниот напредок.

Поголем број наставници им обезбедуваат поддршка во редовна настава на учениците со тешкотии во учењето како и на надарените ученици избирајќи активности соодветни на нивните можности и потреби. Во текот на целата учебна година, поголем дел на наставници во училиштето реализира дополнителна настава по предмети за кои учениците појавуваат потешкотии во учењето и додатна настава за учениците кои покажуваат интерес и значителни резултати во определени области. Изготвувањето на распоредот за додатна и дополнителна настава се изготвува но не на месечно ниво а со тоа не усогласен со закон за основното образование. Наставниците водат

интерната педагошка евиденција при реализација на дополнителната и додатната настава.

Во редовната настава има вклучени ученици со посебни образовни потреби. Идентификувани се 10 ученици со потешкотии во учењето и 1 дете со наод и мислење од заводот за ментално здравје – Скопје. Инклузивниот тим на училиштето обезбедува помош и поддршка при изработката на ИОП и работата со овие ученици најголемиот број од наставниците водат грижа за можностите на овие ученици во процесот на учење, и задаваат диференцирани задачи за домашна работа по тежински нивоа, како и преку одржување на дополнителна настава.

Учениците, со помош и поддршка од училиштето и од наставниците учествуваат на натпревари кои се организираат на општинско, регионално и државно ниво, организирани од страна на акредитирани здруженија на наставници. Изминативе три учебни години многу малку се зема учество на општински и регионални натпревари. Училиштето има земено учество на општински, регионални и државни натпревари по: математика, биологија, англиски јазик и македонски јазик. Во учебната 2016/2017 година по македонски јазик има освоено на регионален натпревар прво место а на државен натпревар второ место, исто така во учебната 2018/2019 година по македонски јазик има освоено на регионален натпревар прво место а на државен натпревар второ место, во учебната 2018/2019 година по математика има освоено на општински натпревар прво место, во учебната 2018/2019 година по Англиски јазик има освоено на општински натпревар пето место а на регионален пофалница.

Во училиштето се прогласува ученик на генерацијата, согласно дадени критериуми во Правилникот за пофалување и наградување на учениците. Училиштето континуирано ги следи постигањата на учениците при премин од еден во друг циклус но не и по завршување на основното образование (успех во прва година средно образование).

2.2. Задржување и осипување на учениците

Училиштето обезбедува услови за запишување на сите деца од општината вклучувајќи и услови за запишување на ученици со посебни образовни потреби. Има изградено политика за опфат и презема различни активности да ги опфати сите ученици. Податоци за училишните обврзници се обезбедуваат од Министерството за внатрешни работи, преку Државниот просветен инспекторат. Од страна на педагогот, се доставуваат покани до сите родители, со точно наведен датум кога треба да го запишаат детето во училиште. Уписот и тестирањето на децата го врши комисија формирана од директорот. Училиштето добива информација за децата кои со родителите се заминати во странство и имаат целосни информација за сите деца дали се опфатени со основно образование.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците, ги анализира причините за отсуствата на учениците од наставата и презема конкретни активности. Од споредбените анализи утврдено е дека просечниот број на оправдани изостаноци на ниво на училиште за учебната 2016/2017 година изнесува 12,93 изостаноци по ученик, во учебната 2017/2018 година изнесува 9,72 изостаноци по ученик, и во учебната 2018/2019 година изнесува 13,22 изостаноци по ученик. Просечниот број на неоправдани изостаноци на ниво на училиште за учебната 2016/2017 година изнесува 0,78 изостаноци по ученик, во учебната 2017/2018 година изнесува 1,55 изостаноци по ученик, и во учебната 2018/2019 година изнесува 13,79 изостаноци по ученик.

Училиштето ги реализира советувањата на родителите, за што психологот води уредна документација. Во учебната 2016/2017 година е извршено советување на 52 родители (1 родител по основ на нердовност на ученикот, 48 родители по основ на намален успех на ученикот и 3 родители по основ несоодветно однесување на ученикот); во учебната 2017/2018 година остварени се советувања со 33 родители (5 родители по основ на нердовност на ученикот, 22 родители по основ на намален успех на ученикот и 6 родители по основ на несоодветно однесување на ученикот); во учебната 2018/2019 година остварени се советувања со 28 родители (3 родители по основ на нердовност на ученикот, 21 родител по основ на намален успех на ученикот и 4 родители по основ на несоодветно однесување на ученикот). Постапката за советување на родители се

спроведува во согласност со Програмата за советување на родители на ученици во основните училишта и Законот за основно образование.

Училиштето го следи осипувањето на учениците. Најчести причини за намалувањето на бројот на ученици е преселување од едно на друго место на живеење и иселување во странство. Во учебната 2016/2017 година, испишан е еден ученик, во учебната 2017/2018 година нема испишани ученици, во учебната 2018/2019 испишана е еден ученик, а во текот на 2019/2020 година до моментот на инспекцискиот надзор нема испишани ученици.

Постапката за премин на ученици од едно во друго училиште се почитува во целост. При преминот во друго училиште ги доставува информациите за воспитно-образовниот развој на учениците, а при прием на ученик од друго училиште во оваа училиште ги бара истите информации.

2.3. Повторување на ученици

Годишните извештаи и споредбените анализи покажуваат дека во изминатите три учебни години нема ученици кој ја повторувале годината. За учениците со една или две слаби оценки, на крајот на учебната година се организира продолжителна настава. Во учебната 2016/17, 2017/18, 2018/19 година нема ученици кои се упатени на продолжителна настава со една или две слаби оценки на крајот на учебната година.

Училиштето ги запознава учениците и родителите со правото за поднесување на жалба до Наставнички совет доколку постои незадоволство од одредени оценки на крајот на учебната година. Во последните три учебни години не се поднесени приговори до Наставнички совет поради незадоволство од оценки.

3. УЧЕЊЕ И НАСТАВА

3.1 Планирања на наставниците

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручната служба. Стручните соработници имаат изготвено инструмент за следење само на квалитетот на тематските планирањата со јасни критериуми, а наодите од следењето ги споделуваат индивидуално со наставниците. Инструментот на стручните соработници не содржи информации за навремено доставување на следниве планирања на наставниците: додатна и дополнителна настава, образование за животни вештини, интеграција на еко и мимо активности.

Училиштето има овозможува на наставниците користење на стручна литература и материјали за планирањето на наставните часови, советодавно-консултативна работа на стручната служба, семинари организирани од страна на Биро за развој на образованието, стручни совети како резултат на следење и анализа на дневните подготовки. Училиштето обезбедува поддршка на наставниците за вградување на целите од интегрирано образование и еколошките содржини во планирањата на наставниците.

Сите наставници имаат изготвени и доставени годишни и тематски планирања кај стручните соработници на почетокот од учебната година. Кај голем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. За наставните предмети: математика, природни науки, биологија, хемија и физика се користат адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставниците редовно изготвуваат оперативен план за час кои ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на часот. Целите на наставата и начинот на оценување се јасни, но не сите наставници ги користат информациите од оценувањето за да ги идентификуваат потребите на учениците и да ги планираат следните чекори во учењето. Освен за редовната настава наставниците имаат изготвено планови за додатна настава, дополнителна настава, план за реализација на Програмата образование за животни вештини на одделенските часови, планови за користење на ИКТ во наставата со потенцирани Е-содржини, интегрирани еко содржини и содржини од проектот за меѓуетничка интеграција во образованието. Голем број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Наставниците разменуваат искуства и идеи на ниво на стручни активи во училиштето и со колеги од други училишта од општината. Изготвуваат програми и извештаи за работата на стручните активи во училиштето, а за состаноците се водат записници.

Распоредот на часови за предметна настава го изготвува наставник по историја, во соработка со директорот и со директорите и наставниците од други училишта кои дополнуваат настава во ова училиште. Во одделенска настава распоредот го изготвуваат одделенските наставници. Училиштето навремено изработува распоред за додатна и дополнителна настава.

Во училиштето има изготвено правилници за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручните соработници.

Два и по потреба повеќе пати во годината се следат планирањата на наставниците од страна на директорот и стручните соработници, а што се однесува до наставниците

приправници каде потребата од поддршка на наставникот е поголема, во таков случај почесто се следат планирањата на наставникот.

Во училиштето се изготвени инструменти за следење на наставата од страна на директорот и стручните соработници, со однапред поставена цел и редовно се подготвува извештај на крајот од секое спроведено следење на планирањата.

За реализација на наставните програми наставниците изработуваат годишни, тематски и оперативни планови за реализација на наставниот час. Голем број од планирањата ги содржат неопходните елементи кои овозможуваат успешна организација и реализација на наставниот час.

Планирањата кои ги изготвуваат наставниците содржат јасни насоки за тоа што се очекува учениците да научат и кои цели треба да се постигнат. Исто така од оперативните планови за часот јасно може да се видат насоки за задавање на домашни задачи и за начинот на оценување и самооценување на учениците.

Во училиштето покрај редовната настава се планира и реализира дополнителна, додатна настава и воннаставни активности.

Постои меѓусебна комуникација во рамките на стручните активи и во соработка со стручните соработници, наставниците разменуваат искуства и идеи за планирањата и истите ги применуваат при изготвувањата на планирањата.

Постои соработка со други училишта и консултирање со стручни лица на ниво на Општината и пошироко.

Редовна пракса во училиштето е по учество на одредени обуки и семинари да се изврши десеминација и на останатите наставници кои се занимаваат со истата проблематика, односно во зависност од темата на обуката, се врши десеминација во рамки на самите активи.

3.2 Наставен процес

Наставниците ја реализираат наставата применувајќи различни наставни форми, методи, техники на оценување, помалку наставни техники на учење и поучување со кои би ги развивале индивидуалните способности и потреби на учениците. Наставниците работат со учениците индивидуално, во група, во парови или со целата паралелка.

Од информатичко – компјутерска технологија училиштето располага со 14 функционални компјутери, 18 функционални монитори, 6 интел преносни компјутери (мали лап топ компјутери) функционални за одделенска настава распоредени во 3 училници . Со функционална компјутерска опрема се опремени 1 училница во централното училиште и 1 училница во ПУ Бајловце.

Наставниците се обучени за употреба на ИКТ. Наставниците во планирањата имаат планирано реализација на наставни единици со примена на ИКТ и користење на линк и е-содржини. Употребата на ИКТ во наставата не е согласно предвидената динамика во Годишните планирања поради немање на услови за реализација. Училиштето нема систем за следење на примената на ИКТ во наставата.

Стручните соработници во училиштето и наставниците ги идентификуваат учениците со ПОП уште при уписот во прво одделение, користејќи соодветни инструменти и прибавувајќи потребни информации од родителите.

Со процесот на инклузија во редовна настава во училиштето има 1 ученик со посебни образовни потреби (со наод и мислење од соодветна институција) и за истиот има формирано инклузивен тим за ученик со бр. 03-457/3 од 19.9.2019 година. Училиштето има формирано училишен инклузивен тим бр.03-457/2 од 19.9.2019 година со програма за работа.

Наставниците ги запознаваат учениците со целите на учењето и очекуваните исходи. Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во наставата и поголем број наставници успеваат да создадат активна работна атмосфера.

Најголем број од наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка, без да прават разлика меѓу учениците според пол, социјално потекло, етничка и религиска припадност.

Училиштето има пропишана процедура за следење на наставниот процес, согласно програмите за работа на директорот и стручната служба. Најмалку еднаш и по потреба повеќе пати во учебната година се врши посета на часови кај секој наставник. После посетата на час се разговара и забелешките се користат за подобрување на наставниот процес. Не се следат часовите за реализација на додатна и дополнителна настава. Стручните соработници водат уредна евиденција од следењето на наставата.

3.3 Искуства на учениците од учењето

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина за учење. Училиштен простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини во него го отсликуваат мултикултурниот/мултиетничкиот карактер на Република Северна Македонија. Трудовите на учениците се изложуваат на видни и соодветни места во училницата и во училиштето, и истите редовно се менуваат, но има можности за подобрување.

Учениците сметаат дека начинот на кој се учи во училиштето е интересен по одделни предмети и сметаат дека, не се што се учи е поврзано со секојдневието, применливо и корисно во реалниот живот и ги оспособува за активно учество во демократско и мултикултурно општество. За време на часот поголем број наставници ги охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат. Наставниците не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.

Учениците сметаат дека имаат можност да го кажат своето мислење и тоа да биде земено предвид. Ученичкиот парламент има изготвено програма за работа бр. 03-387/2 од 6.9.2019 година која се реализира под менторство на педагогот. Од одржаните состаноци се водат записници. Членовите согласно програмата ги разгледуваат извештаите за постигањата на учениците на тромесечие, полугодие и на крајот на годината; дискутираат за начинот на оценување, хигиената, изостаноците, учествуваат во организација на Детската недела, новогодишно украсување на училиштето, како и во одбележување на значајни датуми.

Учениците сметаат дека интеракцијата меѓу учениците е добра. Училиштето низ организирани форми поттикнува и мотивира соработка меѓу учениците во и надвор од наставата.

3.4 Задоволување на потребите на учениците

Наставниот кадар и стручните соработници ги идентификуваат образовните потреби како и пречки во процесот на учење на учениците, но потребни се повеќе активности за исполнување на потребите и отстранување на пречките.

Со учениците кои имаат потешкотии во учењето работат стручните соработници. Се организира дополнителна настава која се реализира кај најголем број од наставниците во одделенска настава и помалку од предметна настава. Подршката на учениците со потешкотии во учењето во редовна настава, во смисла на задавање на диференцирани задачи за време на часовите како и за домашна работа се применува од мал број наставници.

Училиштето води грижа и за надарените и талентирани ученици. Стручните соработници изготвиле програма и акционен план за работа со овие ученици. Во училиштето се организира додатна настава најчесто како подготовка на учениците за учества на натпревари.

Училиштето ги ангажира учениците во воннаставни активности, општествено корисна работа, учество на општински, регионални и државни натпревари, учество на интерни конкурси, како и конкурси организирани од општината, со што се поттикнува и мотивира нивниот личен напредок.

3.5 Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Најголем број од наставници се обучени за примена на стандардите во оценувањето. Голем број од наставниците при оценувањето се раководат од стандардите и критериумите за оценување дадени во националните наставни планови по наставните предмети. Учениците и родителите се запознати со критериумите за оценување, но сметаат дека на крајот на учебната година се ставаат повисоки оценки кај дел од учениците кои во текот на годината не покажале одговорен однос кон учењето.

Голем број од наставниците користат разновидни инструменти и методи за оценување. Оценувањето е јавно, образложено и транспарентно.

Наставниците им даваат повратни информации на учениците за нивната работа и насоки за подобрување на постигањата. Не сите наставници ги користат информациите добиени од оценувањето за да го подобрат планирањето и реализацијата на наставата.

3.6 Известување за напредокот на учениците

Училиштето има утврдено систем на активности за известување на родителите за напредокот на нивните деца. Се врши прибирање на информации за постигањата, напредокот и редовноста на учениците и на транспарентен начин се известуваат родителите и учениците за оценката и се даваат препораки за подобрување на постигањата на учениците. До родителите редовно се доставуваат евидентни листови за постигањата на учениците по квалификациони периоди. За успехот и постигнатите резултати се расправа на организирани индивидуални или групни родителски средби.

Родителите добиваат и пишани извештаи за напредокот на своето дете по секој наставен предмет. Наставниците го водат и редовно го ажурираат електронскиот дневник, а мал број на родители имаат пристап до него.

4. ПОДДРШКА/ПОМОШ НА УЧЕНИЦИТЕ

4.1 Свкупната грижа кон учениците

Училиштето има пропишани мерки и активности за безбедност на учениците во текот на наставата во училишната зграда и во училишниот двор и истите ги реализира според планираното. Инфраструктурата во училиштето (мебелот, скалите, подовите, прозорците, струјните места, дворот итн.) е безбедна. Училиштето има интересен акт, План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи со бр.03-137/1 од 5.3.2014 година. Планот со шематски приказ на просториите е истакнат на повеќе видни места во училиштето. Низ ходниците на училиштето има истакнати стрелки со насоки за движење во случај на елементарна непогода. Во училиштето нема обучени наставници за давање прва помош при несреќни случаи во училиштето. Во училиштето не се изведува секоја календарска година симулација за евакуација на вработените и учениците во случај на пожар и други елементарни непогоди.

Училиштето поседува документација за извршено сервисирање на 3 ПП апарати од надлежни и овластени институции, училиштето не поседува хидранти, училиштето нема евиденција кога последен пат е сервисирана громобрановата инсталација.

Постојат осигурителни полиси за учениците, вработените и училишниот имот и опрема. Постои осигурителна полиса за вработените од осигурителната компанија Триглав осигурување која важи до 1.12.2020 и осигурителна полиса за учениците од Триглав осигурување која важи до 1.11.2020. Училишниот објект и компјутерската опрема не се осигурани.

Училиштето има пишан документ во кој се дефинирани сите облици на однесување на децата и возрасните кои се сметаат за психичко и физичко насилство, пропишан протокол за намалување на насилство. Училиштето ги запознава учениците со сите облици на однесување на децата и возрасните кои се сметаат за психичко и физичко малтретирање. Учениците се чувствуваат безбедни во самото училиште и во училишниот двор. Се спроведуваат редовни дежурства од страна на наставниците и учениците.

Училиштето има политика за забрана на пушење, консумирање алкохол и наркотични супстанции и на видни места има поставено апликации за забрана на истите. Раководителите на паралелката во рамките на одделенските часови ги запознаваат учениците со штетноста и последиците од консумирање на истите. Забраната од пушење се почитува од вработените.

Во училиштето се врши дистрибуција на ужинки за исхрана на учениците . Во училиштето се води кампања за здрава исхрана меѓу учениците.

Училиштето нема склучено договори за закуп за користење на простории .

За прилагодување на наставните содржини и следење на индивидуалните постигања на ученици со посебни образовни потреби училиштето има формирано Инклузивен тим со одлука бр.03-457/2 од 19.9.2019 година и Програма за работа на Инклузивниот тим. Инклузивниот тим е составен од Директор, психолог, дефектолог, наставници од предметна и одделенска настава, 2 родители. Во изработката на Програмата за инклузија на учениците со посебни образовни потреби се вклучени родителите. Училиштето има услови и пропишани процедури за грижа и поддршка на ученици со телесни пречки во развојот. Пристапот на училиштето не е приспособен на евентуални потреби за ученици со физичка попреченост. Не се изградени соодветни пристапни

рампи, нема посебен тоалет за ученици со телесни пречки во развојот, но оваа учебна година нема ученици на кои им е потребен таков третман.

Во училиштето се негува хуманоста и солидарната помош кон учениците. Се организираат манифестации од хуманитарен карактер во кои се вклучени учениците, вработените и родителите. Има примери за организирани базари во соработка со родителите, соработка со Невладини организации со кои соработува училиштето, јавни повици за помош на ученици од училиштето и надвор од него. За учениците од социјално-ранливи категории училиштето обезбедува финансиски средства со покривање на трошоци за нивна вклученост на воннаставни активности, екскурзии и посета на други манифестации и институции. Се организираат собирни акции за облека, обувки и училишен прибор од страна на учениците и наставниците.

4.2. Здравје

Хигиената во училиштето е на задоволително ниво. Подот на училниците, скалите, ходниците и тоалетите за наставниците и учениците се чистат и дезинфицираат секојдневно по еден пат во денот. Мебелот, вратите и прозорците во училишниот простор генерално се чистат двапати во секое полугодие. Дворот на училиштето не е целосно ограден и уреден. Во дворот на училиштето, во секоја училница и во ходниците, има корпи за отпадоци и училиштето се грижи учениците да ги фрлаат отпадоците во нив.

Училиштето постапува по препораките и насоките на санитарната инспекција во врска со одржувањето на хигиената во училиштето и заштитата од заразни болести. Редовно се врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација на целиот училишен простор 2 пати во една учебна година односно на 6 месеци.

Согласно законската обврска се извршени систематски прегледи на сите вработени во училиштето во соработка со здравствен дом ПЗУ „Поликлиника др. Гоше“, Куманово. За учебната 2019/2020 година не се извршени санитарно-хигиенски прегледи на вработените. Најголем дел од вработените се осигурани од незгода со осигурителна полиса од Триглав осигурување. Секоја година се организира вакцинација, систематски прегледи и стоматолошки прегледи на учениците во согласност со Националната програма за здравствена заштита и за истото се води уредна евиденција во соработка со ЈЗУ Здравствен дом - Куманово. Грижата за здравјето на учениците е опфатена во годишната програма за работа на училиштето.

Училиштето има пропишани процедури за грижа за учениците кои поради хронично заболување или посериозни повреди подолго време отсутуваат од редовната настава. Процедурите се спроведуваат во практиката при евентуална потреба од таков третман.

Согласно воспоставените еко - стандарди спроведени се точки на акција за здравјето на учениците. Содржините се однесуваат на правилна исхрана, акции за собирање на отпад за рециклирање, штедење на вода и електрична енергија и сл.

4.3. Советодавна помош на учениците за понатамошно образование на учениците

Училиштето во склоп на Годишната програма за работа има и Програма за професионална ориентација на учениците. Училишниот психолог и наставниците во училиштето се грижат за давање помош и насочување на учениците при изборот на институцијата за понатамошно образование. Сите ученици добиваат јасни и точни информации за можностите за понатамошно образование, односно за нивната идна професија. Согласно конкурсот за запишување во средните училишта им дава конкретни совети за идната професија. Општи информации за понатамошно образование добиваат и на одделенските часови во деветто одделение. Истовремено учениците учествуваат на разни презентации организирани од страна на средните училишта кои нудат промотивен материјал и информации за уписите во нив. Има примери за организирани посети на средни училишта.

Во училиштето има пропишани процедури за навремено откривање на ученици со емоционални потешкотии. Проблемите од таков вид кај учениците се откриваат преку

разговор со нив или со нивните родители, од страна на одделенските раководители и стручните соработници. По потреба, стручните соработници ги упатуваат родителите до релевантни медицински установи.

4.4. Следење на напредокот

Училиштето во целина го следи напредокот на учениците. Наставниците и стручната служба водат целосна и уредна евиденција за постигањата, редовноста и поведението на сите ученици, како и за нивниот интелектуален, социјален и емоционален развој. Индивидуалниот напредок на учениците континуирано се евидентира во дневникот на паралелка, евидентните листови и во личната евиденција на наставниците. За следење на постигањата на учениците постои ефективна соработка меѓу раководниот кадар, стручната служба, одделенските и предметните наставници и родителите на учениците.

Училиштето врши анализи и подготвува извештаи за успехот и поведението на учениците за прво и за трето тромесечие и за успехот на крајот на првото полугодие и крајот на учебната година по одделенија и паралелки. Изготвените извештаи и компаративни анализи, целосно се достапни за наставниците, родителите и за учениците. Резултатите од анализите се користат за подобрување на воспитно - образовниот процес.

5. УЧИЛИШНА КЛИМА

5.1. Училишна клима и односи во училиштето

Училиштето се залага за зголемување на грижата за здравјето и безбедноста на учениците, за негување на родовата еднаквост и мултикултурализмот, како и за поддршка на инклузивноста. Наставничкиот кадар ужива респект кај родителите. Учениците и вработените се идентификуваат со училиштето, се грижат за неговиот углед и се горди што се дел од него.

Училиштето има кодекс на однесување во кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури во училиштето и донесен еко кодекс. Во истите, еднакво се третираат сите ученици без разлика на социјалните, половите, етничките и интелектуалните разлики. При нивната изработка не учествувале сите училишни структури. Училиштето има пишани процедури за реагирање во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување, пропишани со кодексите.

Во училиштето постои соработка меѓу вработените, учениците и другите инволвирани во воспитно-образовниот процес и климата како и односот меѓу раководниот орган со вработените е на добро ниво.

Раководниот и наставничкиот кадар играат клучна улога во одржувањето на постојано поттикнувачка атмосфера во училиштето, што се гледа од нивното однесување со учениците, другите вработени, родителите и посетителите на училиштето. Вработените ги упатуваат учениците да се грижат за училиштето и едни за други. Со учениците со потешкотии во учењето работи инклузивен тим бр. 03-457/2 од 19.9.2019 година во чиј состав се вклучени стручните соработници. За активностите изготвена е програма за работа на инклузивниот тим. Тимот работи и со другите ученици од паралелката со цел да се даде поддршка и помош на учениците со посебни образовни потреби. Учениците се чувствуваат безбедни и прифатени од возрасните и од другите ученици во училиштето.

Учениците и вработените се придржуваат кон куќниот ред во училиштето, почитувајќи ги правилата на однесување во училиште. Учениците се совесни, учтиво се однесуваат и соработуваат меѓусебно и со наставничкиот кадар. Училиштето соодветно го применува правилникот за изрекување педагошки мерки со дел.бр 03-376/1 од 1.9.2016 година. Во последните три учебни години изречени се вкупно 4 педагошки мерки по основ: 3 за нередовно посетување на настава, 1 несоодветно однесување на учениците.

Во училиштето нема закани, провокации, навреди и пишани графити со негативна содржина упатени кон учениците припадници на друга етнички заедници.

Постои работна атмосфера за време на наставата и воннаставните активности, а вработените постојано се грижат за однесувањето и безбедноста на учениците за време на одморите, приемот на учениците и нивното заминување од училиштето.

Училиштето има формирано ученички парламент избран на демократски начин. Ученичкиот парламент има изготвено програма за работа, води записници од одржаните состаноци, а за реализација на програмата добива поддршка од училиштето.

Ученичкиот парламент учествува во разгледување одлуки за прашања што се од непосреден интерес за нив и другите ученици. Учениците се информирани од претставникот во ученичкиот парламент за сите работи што се од нивен непосреден интерес и поголем број на ученици во одделението учествуваат во решавањето на проблемите и донесувањето одлуки.

5.2.Промовирање на постигањата

Училиштето става голем акцент на постигањата на сите ученици. Наставничкиот кадар успешно ја организира средината за учење со поставување јасни и објективни очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците. Учениците имаат добри очекувања од самите себе и од другите за повисоки постигања на ниво на училиште. Голем број наставници успешно го користат пофалувањето како начин на мотивирање.

Училиштето има изградено систем на вредности и начин на промовирање на личните постигања на учениците, преку доделувања награди и пофалници на патрониот празник и други јавни манифестации на кои земаат учество родителите, локалната заедница, бизнис секторот и други училишта. Има изготвено и Правилник за ученик на генерација бр.03-376/1 од 5.9.2019 година со критериуми за избор. Ученикот кој е првенец добива награда и пофалница. Постигањата на учениците се истакнати на видно место во

училиштето. Промовирањето на постигањата на учениците се врши преку јавни гласила, локалните медиуми, фејзбук страна и родителските средби .

Училиштето води политика на поттикнување на наставничкиот кадар и на учениците да учествуваат и да постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално, државно и меѓународно ниво. Училиштето ги наградува учениците кои постигнале успех и наставниците ментори на учениците, кои со постигнатиот успех се стекнале со награда и го афирмирале училиштето.

Училиштето има воспоставен систем за континуирано информирање и промовирање на реализираните еколошки активности.

5.3. Еднаквост и правичност

Сите вработени во училиштето ги знаат и ги почитуваат правата на ученикот. Училиштето се грижи за остварување на целите од наставните програми што се поврзани со Конвенцијата за правата на децата. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и ги заштитува во случај на нивно нарушување.

Голем број наставници правично и со почит се однесуваат кон сите ученици независно од полот, етничката припадност, социјалното потекло и способностите. Училиштето ги промовира еднаквоста и правичноста. Учениците се учат како да препознаваат и како да се справуваат со конкретни ситуации поврзани со дискриминацијаво училишен контекст.

Училиштето води политика на позитивно вреднување и промовирање на родовата, етничката, културната, верската и јазичната разновидност во училиштето и во заедницата и нивно заемно прифаќање. Од учебната 2012-2013 година во училиштето се реализира Проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието и е завршен во 2016/17 година а од декември 2017 година е вклучено во проектот Мултиетничка Интеграција на Младите во Образованието (МИМО). Активностите се планирани во Годишната програма на училиштето и се реализираат со изготвен акциски план преку работилници, научно-истражувачка работа, натпревари и др.

Учениците учат да ја почитуваат сопствената култура и традиција и културата и традицијата на другите етнички заедници во Република Северна Македонија, без оглед на која етничка група им припаѓаат и на кој јазик ја посетуваат наставата. Училиштето нема партнер училиште. Наставниците имаат планирано интегрирани содржини за меѓуетничка интеграција во образованието.

5.4. Партнерски однос со родителите и со локалната и деловната заедница

Училиштето ја прифаќа поддршката од родителите кои самоиницијативно сакаат да се вклучат во животот и во работата на училиштето и превзема дејствија активно да се вклучат поголем број на родители. Училиштето користи методи за комуникација со родителите преку организирање индивидуални и родителски средби, приспособувајќи се на времето што родителот го има на располагање. Комуникацијата на училиштето со родителите се спроведува преку одржување на најмалку две родителски средби во едно полугодие и се води уредна евиденција за одржаните групни родителски средби и делумно се води евиденција за индивидуални средби со родители. Родителите учествуваат во процесот на донесување на одлуки преку советот на родители и училишниот одбор. Информациите што се однесуваат на сите аспекти од работата на училиштето и нивото на постигањата на учениците се јасни, разбирливи и достапни на сите родители. Родителите се чувствуваат добредојдени во училиштето.

Училиштето е активно вклучено во соработката со локалната заедница, невладини организации и други институции, преку спроведување заеднички проекти, за

реализирање на активностите од еколошката програма и учество на настани од интерес на заедницата.

6. РЕСУРСИ

6.1. Сместување и просторни капацитети

Воспитно образовната дејност во училиштето се реализира во едно матично училиште и подрачни училишта во Ѓорговци, во село Бајловце и Облавце. Подрачните училишта се оддалечени од централното училиште со повеќе километри. До ПУ во Ѓорговци, Облавце и Бајловце има сообраќајни решенија за превоз на наставници и ученици.

Објектот во централното училиштето е од цврста градба, на две нивоа и е во добра градежна состојба, со добро одржани и наменски уредени просторни услови. Во него има 6 училници, од кои две се опремени за одделенска настава и 4 за предметна настава. Постојат уште и канцеларии за директорот, секретарот и психолог и библиотекар. Во училиштето нема спортска сала. Во објектот има санитарни јазли за ученици и посебни за наставници.

Во дворот на училиштето има асфалтирано игралиште за фудбал, ракомет и кошарка. Терените се изградени со поддршка на општината и агенција за спорт и млади и целосно ги задоволуваат потребите на учениците.

Дворот на училиштето не е заграден, делумно е хортикултурно уреден, а природните патеки пред влезот се добро одржувани и чисти. Хигиено-естетска, содржинска и функционална уреденост на просторот во матичното училиште е на добро ниво.

Подрачно училиште во Ѓорговци е од тврда градба во добра и впечатлива културно-историска градба. Истото располага со 3 училници, наставничка канцеларија и една помошна просторија која служи за чување на нагледни средства. Во склоп на училишната зграда функционира и една предучилишна група на градинката Ангел Шајче од

Куманово. Постојат и две подрумски простории кои не се во употреба. Објектот е реновиран во учебната 2011/2012 година, при што се заменети старите дрвени прозорци и врати со нова ПВЦ столарија. Просторните услови и училниците се доволно големи во однос на бројот на ученици и се создадени добри услови за наставни и вонаставни активности. Санитарните јазли се надвор од објектот, објектот е приклучен на водоводна мрежа. Дворот во ПУ е со 4000м², не е заграден, нема спортски терени во истиот.

Подрачното училиште во с.Облавце е објект во кој се користат две училници за настава и наставничка канцеларија со околу 150 м². Пред неколку години е решен проблем со електрична енергија и е доведена вода во училишниот двор. Санитарните јазли за учениците се надвор од училишен објект. Дворна површина е со околу 3000м², истата не е заградена и делумно уредена.

Подрчното училиште во с.Бајловце има училници, канцеларија за наставници, библиотека и две простории кои во поранешните години кога истото работело како матично училиште служеле како работни простории за директорот, стручната служба и секретарот на училиштето. Една од просториите се користи повремено како училница. По повеќе годишно користење на спортската сала како производствен погон на „Кожара“, пред неколку години е вратена и ставена во употреба, за реализација на часовите по физичко и здравствено образование, како и за одржување на приредби и манифестации. На истата и е потребна санација како и опремување со спортски реквизити. Во ова училиште има 1 надворешен санитарен јазол за наставници и санитарни јазли за учениците во дворот на училиштето, 1 библиотека со околу 20м². Во училишниот двор во ПУ с.Бајловце има 1 спортско игралиште со 500м². Училиштето нема сала за Физичко и здравствено образование.

Загревањето на просториите во централно училиште е со сопствено парно греење, додека во подрачните училишта е со печки на дрва.

Во училиштето нема служба за обезбедување. Истото се обезбедува со ангажирање на постојниот технички кадар, само во текот на денот.

Според конфигурацијата на теренот подрачното училиште во Бајловце спаѓа во ридско планински и рурални средини.

Во матичното и сите подрачните училишта наставата се изведува во една (прва) смена. Просторните капацитети во сите училишта оптимално се користат.

6.2. Наставни средства и материјали

Училиштето располага со нагледни средства само по одделни предмети (биологија, физика, дел од хемија, математика), кои се користат од страна наставниците и делумно задоволуваат..

Училиштето располага со следни наставни средства: ТВ, DVD, 2 касетофони, карти, глобуси, училишни табли, прибор по математика, слики по природа и општество, коцки, букви, периоден систем на елементи, глобус, дидактички материјали за одделенска настава по математика и македонски јазик, сликовници и друго.

Во учебната 2019/2020 година училиштето располага со 18 компјутерски работни места, кои се во функција кои се поврзани на безжична бесплатна интернет мрежа сместени во две училници. Во одделенската настава во функција се 25 лап-топ компјутери кои се користат во одделенска настава.

Голем дел од компјутерска опрема е оштетен и украден во неколку крајби во претходните години, за што има спроведени постапки од Министерство за внатрешни работи и поднесени кривични пријави кон сторителите.

Потребите од наставни средства, и материјали за настава и други потреби се утврдуваат на почеток од секоја учебна година на ниво на активи. Потребите се доставуваат до раководството на училиштето, кое одредува приоритети, а набавките ги вршат во зависност од финансиските можности. Набавките на потрошен материјал се вршат континуирано во ограничени количини.

Сите наставници со статус на вработени во училиштето се снабдени со лап-топ

компјутери. Секој наставник во централно училиште, и во подрачно училиште има неограничен пристап до интернет.

Училиштето располага со училишната библиотека која е сместена во една преадаптирана просторија, без читална. Истата е снабдена со 3542 книги. Од нив: лектирни изданија 1677, додека останатите 1865 се книжни изданија од научна и др.вид литература: стручна, слободна, историска и литература која не е на македонски јазик. Од лектирни изданија 613 се лектири за нижи одделенија (од I до V одд), додека останатите 929 се лектири за учениците од вишите одделенија (од VI до IX одд). Од вкупно 613 лектири за нижи одделенија, во библиотеката во централното училиште има: 54 за второ одделение, 165 за трето, 196 за четврто и 198 за петто одделение. Од вкупно 929 лектири за ученици од VI до IX одделение, во библиотеката во централното училиште има: 230 лектири за шесто, 224 лектири за седмо, 262 лектири за осмо, 213 лектири за деветто одделение.

Со училишната библиотека раководи вработен библиотекар Анета Вељановска, професор по македонски јазик со 32 работни часа и 8 часа Весна Димитриевска наставник по македонски јазик, а истата е на располагање за учениците во сите термини во работните денови.

Училиштето врши планирање на набавката на основниот потрошен материјал (хартија, пенкала, средства за одржување на хигиена и друго), набавува доволни количини на потрошен материјал што е добро за задоволување на потребите на училиштето.

Од страна на раководство на училиштето се врши следење на ефективната и ефикасна употреба на наставните средства и материјали во училиштето, најчесто преку посета на часови.

6.3. Обезбедување на потребен кадар

Во училиштето се вработени вкупно 35 вработени за реализирање на воспитно образовна работа.

Во раководниот тим има вкупно 1 вработен, женско (директор) со работно искуство над 10 години.

Во училиштето има вработени 3 стручни соработници и тоа: 1 психолг, 1 дефектолог и 1 библиотекар.

Во наставен кадар има вкупно 25 вработени, од кои 6 се мажи, и 19 се жени, а според етничката структура 22 се Македонци и 3 се Срби.

Во училиштето работат 6 наставници кои се вработени во други училишта, а дополнуват во училиштето, а 2 наставници кои се вработени во училиштето дополнуваат во други училишта.

Квалификациона структура на наставен кадар е следна: 22 се со високо образование и 3 се со вишо образование. Квалификационата структура на наставен кадар е соодветен, според Законот за основно образование и Нормативот за наставници, несоодветен е 1 наставник, по математика кој е со несоодветно високо образование.

Вкупен број на наставници и стручни соработници на неопределено работно време е 20, а на определено работно време се 8 вработени.

Наставниците се распоредени, согласно своите компетенции.

Работата на наставниот кадар е соодветно надополнета од страна на административно – техничкиот персонал. Во административен кадар има вкупно 1 вработен: секретар на училиштето.

Техничкиот персонал го сочинуваат вкупно 6 вработени, од кои 3 се мажи, а 3 се жени.

Стручна служба ја сочинуваат 1 психолог, 1 дефектолог и 1 библиотекар и педагог вработен ХТ Карпош Драгоманце кој доаѓа еден ден во недела. Секој стручен соработник има своја програма за работа, во која се планираат и спроведуваат разновидни активности за работа со учениците и наставниците во рамките на компетенциите и надлежноста. Стручните соработници со своите испланирани активности добро им помагаат на наставниците во организација на наставата, следење на напредокот на

учениците, справување со проблеми и давање соодветна помош на учениците.

6.4 Кадар и следење на развојните потреби на на кадарот

Развојните потреби на кадарот се следат од страна на директорот и стручните соработници. Изготвена е Програма за професионално усовршување на наставниот кадар. Наставниците подеднакво добиваат можност да учествуваат на семинари организирани од страна на Бирото за развој на образованието, како и проекти кои се спроведуваат од страна на домашни и странски организации. Стручните соработници континуирано ги следат наставниците нивните досегашни обуки и семинари и истите ги евидентира во педагошкото досие. Потребите за стручно усовршување се утврдуваат по извршени анкети на наставниците. Училиштето применува дисеминирање на знаењето на кадарот како форма на стручно усовршување. По завршувањето на обуките дел од обучените наставници вршат десиминирање на знаењето на другите вработени.

Во спроведувањето на стручни усовршувања, наставниците имаат елементарна финансиска трошковна подршка од училиштето во рамките на расположиви средства.

Во учебната последните три учебни години наставниците од училиштето учествувале на многу малку стручни обуки, во кои се извршени 5 поединечни усовршувања за наставниците од областа на информатика, за користење на микробитови и инклузија. Дел од обучените наставници имаат спроведено десиминација на другите наставници.

Секој наставник поседува професионално досие и портфолио за професионален развој кои се пополнети и контролирани од стручен соработник.

6.5. Управување, раководење со училиштето и финансиско работење

Во училиштето се спроведуваат соодветни постапки за финансиско работење во согласност со законските норми. Раководен кадар применува соодветни постапки за стекнување основни и дополнителни финансиски средства во училиштето.

Органите во училиштето, навремено изготвува финасов план за тековната година и план за јавни набавки, а на крај на годината и годишна сметка. Овие документи се донесени од Училишниот одбор и одобрени од основачот.

Од страна на раководната структура во училиштето се врши информирање на членовите на Училишниот одбор за потребите и трошењето на буџетот. За планирањето, стекнувањето и трошењето на средствата во училиштето повремено се информираат и останатите вработени, родителите и локалната заедница, најчесто на неформален начин.

Училишниот одбор редовно го следи наменското трошење на буџетот. Контрола на финансиското работење врши основачот преку квартални планови и извештаи кои се доставуваат редовно во општината.

7. УПРАВУВАЊЕ / РАКОВОДЕЊЕ СО УЧИЛИШТЕТО И КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКА НА УЧИЛИШТЕТО

7.1. Управување/ раководење со училиштето

Со училиштето управува Училишниот одбор, кој во својот состав има 7 членови, од кои 3 се мажи и 4 се жени, а по етничка припадност сите се Македонци. Претседател на Училишен одбор е Столе Илиевски, член на Училишен одбор од редот на родители.

Според документацијата за Училишен одбор е констатирано дека мандатот на членовите на Училишниот одбор од редот на наставниците и стручните соработници, родителите, локалната самоуправа и од МОН е во рамките на период за кој се избрани.

Училишниот одбор има свој Деловник за работа, кој е заведен под бр.02.269/1 од 14.10.2009 година.

Седниците на УО ги закажување претседателот во соработка со директорот. Дневен ред се подготвува во координација на претседателот и директорот, а поканувањето се врши редовно по писмен пат, поретко телефонски. Материјалите за седницата најчесто се доставуваат во писмена форма. Седници се одржуваат редовно, најчесто по шест до осум седници во годината. Присутноста е добра, редовно со мнозинство присутни членови, нема одложување на седниците поради недостаток на кворум. Училишен одбор работи во согласност со надлежности на Училишен одбор предвидено со Законот за основно образование и Статутот на училиштето. Одлуките се носат најчесто едногласно или со мнозинство на гласови.

Информираност за работата и одлуките на Училишниот одбор се врши со неформални отстапки на сите структури преку своите претставници.

Записници од седниците на овој орган се изготвуваат како посебни акти, истите се потпишани од претседателот и записничар и се заведени во деловодна книга во архивот на училиштето. Одлуките се изготвуваат како посебни акти и се заведуваат деловодна книга. Донесените одлуки на УО се спроведуваат во целина, без исклучок. Нема нереализирани одлуки.

Училиштето има изготвен Статут, кој е усвоен од Училишен одбор и заведен под бр.01-26/1 од 04.02.2013 година. На статутот има согласност од Министерство за образование и наука со Решение бр.19-2011/2 од 19.02.2013 годин. По овој период не е вршено усогласување на Статутот со измените на Законот кои настанале по овој период.

Директор во училиштето е Марија Додевска, професор по одделенска настава, која ги исполнува условите по степенот и видот на образование и има положен испит за директор. Со училиштето раководи од 16.07.2014 година, како избран директор, именувана од градоначалникот на Општина Старо Нагоричане, со Решение бр.08-633/4 од 15.07.2014 година во прв мандат и решение бр.03-744/1 од 13.07.2018 година за вториот мандат.

За својата работата, директорот има изготвено програмата за работа, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2019/20 година.

Во училиштето добро функционираат: Наставничкиот совет, Совет на предметни наставници, Совет на одделенски наставници, раководител на паралелката и стручните активи на наставници. Сите овие органи имаат свои годишни програми. Тие работат согласно надлежностите кои се утврдени со статутот на училиштето за секој орган, редовно одржуваат состаноци, присутноста е добра, а одлуките ги донесуваат со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови.

Во училиштето е формиран Совет на родители. Овој орган е формиран согласно Законот и Статутот, а го сочинуваат по 1 претставник од секоја паралелка. Совет на родители има изготвено свој Правилник за работа бр.02-2/7 од 28.01.2010 година. Според исказувања на родителите овој орган немал континуирана и организирана работа и ретко се состанувал. Советот на родителите е конституиран во нов состав на 10.09.2019 година, а од документацијата има записници за одржани седници.

Главни состојби кои родителите ги истакнаа на состанокот со инспекторите се: создадени добри услови во објектот на централното училиште, а како нерешени прашања кои треба да бидат реашавани во иднина ги истакнаа: проблемите со хигиена

во објектите на подрачните училишта, недостиг на учебници, немање на вода за пиење во објектите на подрачните училишта во с.Бајловце и Облавце, за што во иднина треба да се превземат мерки за решавање на овие проблеми, неуредени дворови во сите објекти и необезбедени услови за физичко и здравствено образование.

7.2 Цели и креирање на образовна политика

Целите за работата во училиштето добро се утврдени во програмските документи на училиштето. Поставените цели се во согласност со државната и локалната образовна политика и во поголема мера на целите им се дава соодветен приоритет. Во креирањето на целите во најголема мера учествуваат вработените, а родителите и учениците помалку, истите се запознаваат со нивното остварување и подобрување.

Во Развојниот план јасно се дефинирани следните цели: (1) Подобрување на инфраструктура (преку: поправка на кровна конструкција, промена на електрична инсталација, изградба на санитарни јазли во ПУ во Бајловце); (2) Опременување на училиште со цел подобрување на квалитет на настав (преку: опремување со нагледни средстав, набавка на лектирни изданија, набавка на сручна литература) ; (3) Професионален развој на наставен кадар (преку: Обука на наставен кадар за изучување на англиски, Обука за зајакнување на соработка родители,наставници илокална заедница, обука на наставници за примена на стратегии и техники на учење).

Во годишната програма определени се следниве приоритетни цели: Детектирање на учениците со посебни образовни потреби и следење на нивните постигања; Унапредување на работата со учениците со посебни образовни потреби (талентирани, ученици со посебни образовни потреби и ученици од ранливи групи); Стручно усовршување на наставниот кадар и стручната служба за работа со талентирани ученици и ученици со посебни образовни потреби и ученици од маргинализирани групи; Изготвување на база на податоци за ученици од социјално загрозуени семејства; Изготвување база на податоци за ученици од социјално загрозуени семејства и организирање акции за собирање помош за учениците; Подобрување на квалитетот на наставата со примена на активна настава; Подобрување на квалитетот на наставата и постигањата на учениците; Ресурси обезбедување на просторни и технички услови за непречена реализација на настава и воннаставни активности; Подобрување на условите за работа во училиштето со изградба на физкултурна сала, доградба на училници и набавка на училишен мебел, опрема и нагледни средства; Оградување на училишниот двор во централното училиште замена на азбесниот кров во ПУ Облавце.

За дел од приоритетните цели во годишната програма има изготвено акциони планирања.

Целите во двата документа Развојниот план и Годишната програма се јасни, меѓутоа уочливо е дека приоритетните цели од годишна програма не се во корелација со стратешките цели во Развојниот план.

Во креирањето на целите во најголема мера учествуваат дел од вработените, додека родителите и учениците се делумно запознаваат со нивното остварување .

Во креирањето на училишна политика и ажурирањето на стратегии земат учество помал дел од вработените, како членови во рамките на органите на училиштето, а се зема мислење на дел од родителите и учениците.

7.3 Развојно планирање

Во училиштето е извршено идентификување на состојбите за квалитетот и успешноста во работењето во училиштето во документот за Самоевалуација. Самоевалуација е донесена од Училишен одбор со одлука бр.03-349/2 од 30.08.2019 година. Констатираните наоди и утврдените состојби во самоевалуација се добро и правилно идентификувани . Програма за развој на училиштето е донесена од Училишен одбор, а е заведена под бр.01-384/1 од 01.09.2017 година.

Во креирањето на развојното планирање активно се вклучени поголем број на вработени како членови на тимови формирани од директорот на училиштето. Во

тимовите за креирањето на образовната политика се вклучуваат поголем број од наставници, помал број на родители и ученици.

Потребите за стручно усовршување на наставниците се утврдува на формален начин со договорни постапки, преку вршење на анкети на наставниците и самоизјаснување кое се спроведува на крајот на наставната година. Од утврдените потреби се определуваат приоритетите и се вградуваат во годишната програма на училиштето. Во Годишната програма за оваа учебна 2019/20 година има определени јасни задачи и активности за стручно усовршување на наставен кадар во делот да се реализираат обуките предвидени со програмата.

За материјално технички средства во училиштето, потребите се утврдуваат преку стручни активи. Врз основа на доставените барања од стручните активи и расположивите средства планирани во годишниот финансиски план. Набавките навремено се обезбедуваат според годишниот план за јавни набавки и тоа најчесто по потреби од квартали.

За подобрување на инфраструктура во училиштето се врши планирања, кои се вградуваат во Годишната програма. Обезбедување на средства за подобрување на инфраструктурата на училиштето зависи од можностите на основачот, МОН и донаторите. Постои соработка со локалната самоуправа, МОН и донатори, кои во претходен период го подржувале училиштето за подобрување на инфраструктурата.

8. Наоди и препораки

8.1 Силни страни

- Меѓусебното почитување и неселективен однос на наставниците спрема учениците во наставниот процес без разлика на половата, социјалната, етничката припадност.
- Училиштето располага со податоци за постигањата на учениците според пол и етничка припадност по сите наставни предмети и квалификациони периоди;
- Користење на најразлични современи форми и методи на работа преку кои учениците стекнуваат знаења способности и навики;
- Училишниот простор е безбеден за изведување на наставата и инфраструктурата во училиштето (мебел, скали, подови, прозорци, струјни места, двор) се безбедни и не претставуваат потенцијална опасност од повреди на учениците.
- Поголем број од наставниците користат интерактивни методи на учење
- Односите помеѓу сите релевантни фактори во училиштето се добри
- Добра интеракција помеѓу наставниците и учениците во процесот на наставата
- Перманентно градење на позитивна училишна клима, со добри мултиетнички односи кај наставниците, родителите и учениците.
- Добра грижа за учениците од социјално загрозувани семејства

8.2 Слаби страни

1. Нема обезбедени доволно соодветни услови за реализација на физичко и здравствено образование.
2. Од проектот на Мултиетничка интеграција на младите во образованието не се реализираат активности со партнер училиште.
3. Училиштето нема регистрирано ученички спортски клуб.

4. Употребата на ИКТ во наставата не е согласно предвидената динамика во Годишните планирања, поради немање на услови за реализација.

5. Не се изведува симулација по Правилникот за заштита и спасување од елементарни непогоди и нема обучен кадар (наставници) за давање прва медицинска помош и заштита при несреќен случај во училиштето;

6. Хигиената во училиштето е на незадоволително ниво.

8.3. Препораки

- Да се спроведат активности за обезбедување на соодветни услови за реализација на наставата по физичко и здравствено образование.

- Да се отпочне активности за пронаоѓање партнер училиште од проектот на Мултиетничка интеграција на младите во образованието.

- Да се превземат активности за формирање ученички спортски клуб.

- Да се превземат активности за создавање на услови за реализација на ИКТ во наставата согласно предвидената динамика во Годишните планирања.

- Да се планира и реализира симулација по Правилникот за заштита и спасување од елементарни непогоди и да се организираат обуки на наставниците за давање прва медицинска помош и заштита при несреќен случај во училиштето.

- Да се превземат мерки и дејствија за подобрување на хигиената во училиштето.

Александар Арсов, Раководител на инспекцискиот тим	
Љубиша Николиќ, Инспектор	
Гордан Стојчевски, Инспектор	